

ИЗЛИЗА
в:
Недѣля, Вторникъ,
Четвъртъкъ и Петъкъ
Абонаментъ за България:
За година . . 16 лв.
6 м-ца . . 8 лв.
3 м-ца . . 5 лв.
За странство:
За година . . 30 лв.
6 м-ца . . 15 лв.
винаги предплатя.
Единъ брой 10 стот.

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ

LE PHARE DU COMMERCE.

СУБСИДИРАНЪ ОТЪ ВАРНЕНСКАТА, СОФИЙСКАТА И БУРГАЗКАТА ТЪРГОВСКИ КАМАРИ.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

Уредниството се помещава въ собствения домъ на уредника.

Пощ. кутия № 61.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

Телефонъ № 223.

За обявления:
пожелателен редъ: на I-ва стр 1 лв., на II-ра и III-та стр по 70 ст. на IV-та стр 20 стотинки.
За по-вече обнародвания се прави особено споразумение.
Съобщения, ръкописи и суми се изпращат до уредника: П. Драгулевъ.
Единъ брой 10 стот.

Машина фабрика и желѣзолѣярница Е. МИХАИЛОВЪ & С-не
Командитно Дружество
РУСЕ.
ГЕПЕР. ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО ЗА БАЛКАН. ПОЛУОСТРОВЪ:
Г. ВЕГМАНЪ — Цюрихъ, най старата въ свѣта фирма специално за мѣлнични валцовѣ.
ЗАКСЕНБЕРКЪ АКЦ. Д-во — Дрезденъ, реномарана германска фабрика за електрически инсталации.
„ПИМТИЦЪ“ ГАЗОМОТОРНА ФАБРИКА АКЦ. Д-во — Кьолнъ, за газожени, бензинови и дизелови мотори съ патентованъ регулаторъ.
Въ склада ни се намиратъ винаги готови:
Трансмисии, колелета, специални самомазни лагери,
всички мѣлнични машини, също технически артикули.

Аврамъ Велико Христовъ
ВАРНА.
СКЛАДЪ ОТЪ НАЙ-ДОБРО КАЧЕСТВО
АНГЛИЙСКИ камени въглища кардафъ.
антрацитъ отъ една и съща мина, а не смѣсъ отъ нѣколко мина.
АНГЛИЙСКИ коксъ специално качество за лѣжари и печки.
Кавтора телефонъ № 173. — Складъ телефонъ № 329.
Телеграфически адресъ: ХРИСТОВЪ — Варна.

Българска Банка и Търговеко Акционерно Дружество
Société Anonyme Bulgare de Banque et de Commerce
Основана съ съдѣйствието на Société Anonyme Hongroise de Banque et de Commerce, Budapest,
Централа въ София, улица „Кн. Клементина“ № 2.
Кореспонденти въ всичките по-главни градове въ България и странство.
Извършва всѣкакви банкови операции, като:
Аванси срѣщу цѣнни книжа и стоки, търговски сконтъ, покупка и продажба на мѣстни и инострани цѣнни книжа; чекове, кредитни писма и пр. Даване гаранция за търгове и пр.
Приема влогове:
Безсрочни съ 5% год. лихва. Срочни по споразумение споредъ срока и сумата. За улеснение Банката издава спестовни книжки.
Телеграфически адресъ: „Колонияле“ — „Coloniale“.

ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНА БАНКА
ПЛОВДИВЪ
Основенъ капиталъ 1,000,000 лв. напълно внесенъ
Основана 1895 година
Извършва всѣкакви видъ банкови операции:
сконтира търговски ефекти; прави заема срѣщу лични гаранции и съ залогъ на цѣнни предмети и стоки;
Отдирва текущи смѣтки срѣщу лична гаранция и ипотека на недвижими имоти; Купува и продава чекове за въ България и странство; прави и парияни прѣводи;
Купува и продава разни цѣнни книжа и стоки за чужда смѣтка;
РАЗНИ ПРЕДСТАВИТЕЛСТВА.
Приема влогове:
БЕЗСРОЧНИ съ 5% годишна лихва. СРОЧНИ за до 1 г. 5 1/2% лихва. СРОЧНИ за 1 година и нагоръ 6% годишна лихва.
Телеграфически адресъ: ИНДУСТРИАЛНА БАНКА.
Телефонъ № 10.

ГОЧО АТ. ГОЧЕВЪ
Банкеръ — Каварна.
1. Отпуща нови заеми: срѣщу гаранция — поръчител, цѣнни книжа и стоки.
2. Шконтира и инкасира: всѣкакви полици търговски и нетърговски.
3. Купува и продава: акции отъ разни дружества.
4. Отдирва текущи и лихвени смѣтки.
5. Приема влогове: срочни и безсрочни.

СОФИЙСКА БАНКА
Основенъ капиталъ 1,000,000 лева златни напълно внесенъ.
ЦЕНТРАЛА ВЪ СОФИЯ И КЛОНЪ ВЪ ВАРНА.

Седмото общо годишно събрание на акционерите на Софийската Банка въ заседание си на 28 февруарий т. г. рѣши да се почне отъ 1 мартъ т. г. раздаването на дивиденда за 1912 год. по лева златни 9 — срѣщу купонъ № 7 на акция отъ 100 лева златни номинални.
Обмѣняването на акциите отъ по 500 лева златни запълно внесени съ такъвъ отъ по 100 лева златни номинални, става при Централата на Софийската Банка въ София.

И. М. Чернлибъ & С-не.
ЦЕНТРАЛА — СОФИЯ
БУЛЕВАРДЪ „ДОНДУКОВЪ“ № 46 и
Клонъ въ Варна
Улица „Шуменска“ № 1.
Доставятъ всѣкакви видъ земеделчески и индустриални машини и технически артикули съ много умѣрени цѣни и условия.

ЯНКО ЯН. ТАНКОВЪ & С-не.
РУСЕ.
Само при насъ ще намерите, при най износни цѣни и условия, пълненъ чешитъ-асортиментъ отъ разни КОЛОНИАЛНИ, ЖЕЛѢЗАРСКИ и БОЯДЖИЙСКИ стоки.
Доставяме: цѣли вагони, сурови желѣза, пиментъ, хидров варъ, телени гвоздеи, както и цинков, или зелени сита за въяки, ламарина и др. ПО СПЕЦИФИКАЦИЯ
Телефонъ № 323. Телеграф. адресъ: ТАНКОВЪ

Велико Христовъ Сихове и С-не
ВАРНА.
СКЛАДЪ ОТЪ НАЙ-ДОБРО КАЧЕСТВО.
Английски камени въглища кардафъ;
Английски антрацитъ отъ една и съща мина, а не смѣсъ отъ нѣколко мина;
Английски коксъ специално качество за лѣжари и за печки.
Телефонъ № 148.
Телеграфически адресъ: Велико — Варна.

Важно извъстие.
Честъ имаме да извъстимъ на г. г. печатарите и тия, които възнамѣриватъ да откриятъ печатници въ новообходените земи, че
Букволѣярница „НАПРѢДЪ“
има приготвени и приготвява различни видове букви: петитъ, гармондъ, циперъ, терция, и пр. редовни и главни и фантастични такива за заглавия отъ най-доброкачественъ материалъ.
Пълненъ комплектъ отъ букви на желающитъ веднага набавяме.
Отговаряме и изпращаме цѣноразписъ при поискване безплатно и франко.
Адресъ: Букволѣярница „Напрѣдъ“ Варна.
Съ почитание: Н. Зеноповъ & В. Буяновъ.

По прѣдпочитането на българското производство отъ държавата.

Не съ цѣлъ да критикуваме работитѣ на когото и да било отъ длъжностнитѣ лица, а да дадемъ едно освѣтление за правото на прѣдпочитание на народната ни индустрия, каквото дѣжатъ всички безъ изключение наши държавни и обществени учреждения си задаваме горния въпросъ, а това правимъ още и съ изискването цѣлъ да призовемъ учрежденията, които бораватъ съ държавнитѣ търгове по доставката на разни материали за армията ни, къмъ законопочитание и къмъ скъпение на народнитѣ интереси въ крѣжа на установенитѣ отъ закона права и привилегии за поощрението на народната ни индустрия.

Въ закона за насърчение на мѣстната индустрия сѣществва специалния отдѣлъ „Държавни и обществени доставки“ (глава VII). Членове 37, 38, 39 и 40 въ привилегироването на мѣстната индустрия не сѣ двусмислени; тѣ сѣ императивни: чл. 37 прѣдписва на всички държавни, окръжни и обществени учреждения, неизключая и военнитѣ безусловното задължение „да доставляватъ отъ мѣстнитѣ индустриални прѣдприятия прѣдметитѣ, отъ които иматъ нужда, до колкото такива изработени прѣдмети се намиратъ въ страната и се изработватъ въ нея, дори когато бждатъ съ 50% по-скѣпи отъ иностранныя“. Думитѣ „задължени сѣ“, употребени въ тоя членъ, сѣ повелителни; отсѣжването отъ тѣхъ, неизпълнението имъ отъ длъжностнитѣ лица въ разнитѣ учреждения е грубо нарушение на тѣхнитѣ длъжности, е прѣстѣпление и морално, и юридическо, което трѣбва да влече слѣдъ себе си тежка отговорност морална и юридическа. Изпълнението на законитѣ въ една държава е най-светия дълъгъ; изпълнението имъ отъ длъжностнитѣ лица, отъ чиновницитѣ, граждански или военни е най-отговорното задължение; длъжностно лице, чиновникътъ е блюстителя въ изпълнението на закона; ако той го наруши — двоенъ прѣстѣпникъ става. Защото какъ инъче може да се квалифицира онзи, който е туренъ да пази закона отъ нарушители, а самъ го нарушава? Каква нравствена и юридическа защита ще е въ състояние да противопостави за себе си прѣдъ поганазването на висшата воля на законодателя, койго е турилъ подъ закрила интереситѣ на индустрията, които сѣ свети интереси на отечеството?

Че върхонната воля на законодателя е била тая, че той е желаялъ да се охранява и поощрява само народната ни индустрия прѣдпочитително прѣдъ чуждата, се вижда най ясно отъ чл. 38. Тоя членъ заповѣдва, щото, когато държавнитѣ, окръжнитѣ и общински учреждения желаятъ „да си доставятъ прѣдмети чрезъ публиченъ търгъ, поемнатъ условия трѣбва да бждатъ изработени така, щото да съотвѣтствуватъ на мѣстното производство, когато потребнитѣ прѣдмети се изработватъ въ страната и могатъ да задоволятъ нуждитѣ, за които се прѣдизначаватъ“. Съ това категорично прѣдписане на закона — да се нареждатъ търговетѣ само по

цѣнитѣ на производимитѣ въ страната прѣдмети и съ слѣд-поставката въ чл. 37, да се възлагатъ доставкитѣ върху българскитѣ индустриални прѣдприятия „дори, когато бждатъ съ 50% по-скѣпи отъ иностранныя“, се прѣсѣдхва възвисяната икономическа политика на самоохранението и на самопомощта — на нашитѣ производствъ да се дава пазаръ, нашитѣ пари у насъ си да оставатъ, чуждитѣ стоки да спратъ отъ да се внасятъ и на индустрията ни съ нашитѣ срѣдства да се дава тласкъ, за общата отечествена полза нашата индустрия да расте и нашитѣ хора да уголѣмяватъ благосъстоянието си.

Но пека видимъ до кждѣ ще е отишълъ законодателя въ това благородно и възвишено заставане. Ние имаме прѣдъ себе си чл. 39 и 40; тѣ гласятъ:

Чл. 39. Когато потребитѣ на нѣкое държавно, окръжно и общинско учреждение прѣдмети се изработватъ въ едно само прѣдприятие въ страната, тогазъ тѣ се доставятъ по доброволно съгласие (к. н.) и по текущитѣ пазарни цѣни, слѣдъ като се изпълняватъ формалноститѣ на закона за общественитѣ прѣдприятия.

Чл. 40. Форменното облѣкло, което се набавя отъ държавнитѣ, окръжнитѣ и общинскитѣ учреждения, трѣбва да бжде изработено въ страната отъ местнитѣ платове и материи (к. н.).

Тѣзи членове казватъ като двѣ и двѣ четири, че държавнитѣ, окръжнитѣ и общинскитѣ учреждения не могатъ да правятъ друго, освѣнъ да помагатъ на нашата и само на нашата индустрия. Нѣщо повече, за форменнитѣ облѣкла на всички безъ разлики били тѣ войници, стражари, митничари и т. н. въ чл. 40 се прѣдписва дори и една подразумяема забрана да се изработватъ отъ инострани платове и материи тукъ или въ странство. Тѣ безусловно трѣбва да се изработватъ отъ мѣстни платове и материи и то отъ мѣстни работници.

България има мелници да производствуватъ съ брашна не само цѣлата тукъ страна съ народа ѝ, войската ѝ и пр., но още нѣколко държави като нашегo царство; тя има фабрики за платове да облицатъ войскитѣ и стражитѣ още на двѣ три държави като нашата; има фабрики за кожи да отговарятъ за нуждитѣ на двѣ три армии като нашата; има фабрики за платна и други материи, които сѣ производстватъ си прѣвншаватъ общата вътрѣшна нужда за народа и войската и не оставятъ мѣсто, за да се търсятъ платна и материи за подплата отъ странство. Това е фактъ неуспоримъ. Та и закона, както вече казахме, не позволява да се търсятъ и купуватъ такива производства отъ вънъ, щомъ като у насъ ги има въ достатѣчни количества да задоволятъ всичкитѣ нужди.

Какво става около нѣкои учреждения, какво правятъ нѣкои длъжностни лица по настоящемъ, забравяйки, че имъ е вмѣнено въ длъжностъ точно и неотклонно да изпълняватъ тия прѣдписания на закона, казахме въ на-

чалото още, тук няма да говорим. Ще дойде случай и за това, ще дойде случай, когато нашата безпощадна критика, подпомогната от фактите, ще отдаде всичко заслуженото. Във настоящия случай се спираме само върху това: какво трябва да правят фабрикантите, които разполагат с прѣдмети достатъчни и нужни за учрежденията, при всички противен случай указан от длъжностните лица да се съобразяват с цитираните по-горѣ членове от закона за настрѣжение мѣстната индустрия? Тъзи фабриканти въ силата на сѣдителски законоположения имат право да изискват от министъра на търговията, промишлеността и труда да налага на учрежденията прѣдпочитането и купуването на тѣхните прѣдмети. Въ силата на това право, именно, министъра на търговията съ индустриалния съветъ заедно наложиха на военното министерство купуването за нуждите на войската, напоителните, нѣколко стотин хиляди метра материи за облекла. На това основание ще бъдат наложени и други материали, щом фабрикантите се възползуват от законното свое право да интервенират прѣдъ министъра на търговията, промишлеността и труда. Начина за интервениране е: подава се до сѣдителски министър заявление от фабриканта, като въ това заявление, придружено съ мостри от материалите на прѣдприятието му, се означават цѣнитѣ и съ какви количества от тѣх разполага или до кое врѣме какви количества може да произведе и достави.

Земледѣлското стопанство въ новоосвободенитѣ мѣста.

За земледѣлното ние вече казахме — то се тормозеше, то се съзнателно възпираше въ развоѣ си от самитѣ власти по всѣкакви причини. Казахме — за него банките бѣха затворени, за него кредитъ, който да го подпомогне, да му даде тласакъ, нѣмаше, а върху всичко това — и обираничѣ не бѣха малко: мукотаджии, опурджи, таксиджии, коруджии, лавхари, това бѣха плеада от смукачи на потъ и кръвъ до пенасиата.

Въ сѣщото плачевно състояние, съ маки изключени за нѣкои мѣста, заварваме сега ние и другитѣ отрасли, съвпадащи въ земледѣлското стопанство, къмъ които причисляваме на първо мѣсто, скотовѣдството, на второ — птицевѣдството и на трето — пчеловѣдството.

Скотовѣдството въ Македония и Одринско се поддържа съ развѣждането, най-главно, овце, свини и кози; слѣдъ това иде едриа добитъкъ — говеда, коне, биволи, магарѣта, мулета и камииа (отчасти).

Овцевѣдството въ Македония прѣдѣ 25—30 години е било повече завардено, по-голямѣ стада сѣ развѣждали и е било по-добър спомогател на поминка. Въ послѣдното врѣме обаче твърдѣ много е отпаднало и все така силно отпада. Има вече дѣти години, отъ като Македония много слабо се посѣщава отъ иностранци и вътрѣшнѣ делени по простата причина, че овце за износъ нѣма. Едва—едва Македония можемо напосѣждатъ да задоволи отчасти месния пазаръ на Цариградъ и Солунъ. И независимо отъ това като всички балкански овци (по-скитѣ нѣматъ значение, защото по-сума сѣ малко) тѣ и тежката голѣма нѣматъ — ръстѣ нѣматъ. Най-много тежката овца може да тегли 15 ки (19—20 кг) жана. Месото на балканскитѣ овце тукъ е много вкусно и се много цѣни, но възната-имъ е остра, кожата лека, не тѣй добра по изправина и качество и е ефтина. Има по полетата овце по едри, гледани и хранени съ по-добра храна, но тѣ не съставляватъ нѣкакво едро овчарство. Повече развито е овчарството около Шаръ-планина, но и тукъ, въ нѣкои мѣста, неговата основа не е много здрава, защото Шаръ е пригоденъ само за лѣтно врѣме, а за зимовище овчаритѣ обладаваща съ по-голямѣ стада (каракачанитѣ) сѣ заставени отъ нуждата още отъ ранно лѣто да покаратъ стадата си на зимна паша въ по-удобна мѣста. Въ Шаръ нѣма отъ къдѣ и какъ да се складира зимовищна храна за стада, за това тѣ за зимуване се мѣстятъ по равнинитѣ на Одринско, въ вътрѣшността или около Егейско море, връщайки ги у дома си на пролѣтъ, когато биватъ начали да се доятъ и стоятъ тамъ до стрѣжа — не повече. Мяркатъ се по пѣта за зимната паша и ягнятъ се на зимовищата си Обяснимо е, прѣтче, защо овчарството въ Македония е намалѣло и защо то е останало за занаятъ само на познатитѣ у насъ блѣдошкочии и фустанѣли каракачани,

които сѣ стада си и челядитѣ си по стотини часѣе далечъ отъ къщи сѣ, въпрѣчемъ, послѣдитѣ и клѣти нѣматъ.

Напротивъ, овчарството въ Одринско, съ всичкитѣ маки и тегила, които е то прѣнасяло, като е било подложено на разбойническо похищение и на обикновенитѣ крадци, крѣтосвояни горитѣ и пѣтицата и на бѣлѣжѣ, пѣти, и на жандармитѣ, и на башибозуцитѣ, и на властитѣ, все пакъ, може да се каже, стои, ако не много добъръ, то отъносително добъръ. И може да се каже, за нѣкои мѣста е много здравъ поминѣтъ, едно отъ най-сладитѣ занаяти.

Странджа-планина е въспѣтия нѣтъ на овчарството; Чорлу, Мидия, Магарѣ, Виза, Сарай, Сялѣрия, Еносъ и др. сѣ познати зимни клѣдошни центрове, гдѣто прѣотчутѣ стражданиски кеаи зимно врѣме изсипватъ съ чисти злато да отглеждатъ стадата си. Подобно на каракачанитѣ, въ Одринско и особено въ Малко-Търново, има кехайски челяди, които отъ 3—4 и 5 полса — отъ дѣда, прадѣда и прапрадѣда сѣ овчарствували и овчарствуватъ. Това е билъ занаята на бащи, синове, внуци и правнуци. Това имъ остава още и до днесъ. Лозенградъ се гордѣе и славѣ съ своитѣ голѣми и богати лозари и винари, а маало-Търново съ своитѣ голѣми, богати и много жези. Тѣя кехай сѣ прѣтежатели на стада отъ по хиляди овце. Всяка година, слѣдъ Петковъ-денъ, тѣ донасятъ богатитѣ си печалби по домоветѣ си и угождаватъ богатствата си не само съ годишния приплодъ на стадата си, но и съ влатото, което прѣтежуватъ отъ продажбитѣ на млѣката, агнетата, ярилата, вълната, козовѣтѣ и маринѣтѣ.

Нѣкакъвъ особено прогресъ въ странджа-ското и полско овчарство на Одринско отъ прѣдъ 2—3 и повече години насамъ не се е забѣлявалъ и нѣкакво подобрене на раситѣ не е станало, но то се е запазило поне до сега отъ оня опадѣтъ, за който споменахме относно Македония. Намалението и угождаването на овчарскитѣ стада въ Одринско зависѣ отъ буйността или слабостта на пашитѣ и отъ вързуватѣ епизодитѣ прѣзъ годината, зависѣмо и отъ промѣнитѣ на климатическитѣ условия, сѣщо и отъ изобилието на зимния фуражъ. При всичко това на сто 100% тукъ е сигурно развѣждането но овце по-многобройно овци стада и успѣхътъ ѣ расовитѣ подобренѣ съ нищо не би се компрометиралъ, ако би се прѣдприели подобни подобренѣ. За подобно нѣщо не се е правилъ опитъ, но не можемо и да се прави; а темъка и благоприятенъ климатъ въ всичкитѣ години врѣмена е такъвъ, койго благопрѣятствува всѣки расовъ приплодъ, койго обезпечава качествено и самия добитѣтъ и максимално — вълната, млѣкото и пр. Та не сѣж климата, водата и храната, които правятъ всѣко живо същество цѣлѣуще? Отъ стотини години се поддържатъ досегашиятѣ раса, а тѣ не сѣж промѣнили ни вкуса на млѣкото си, ни тѣя на месото си, ни качеството на вълната си, която по мекота подхожда на мериносната, а вкуса на млѣкото и месото имъ сѣж отъ най-добритѣ и най-много търсенитѣ отъ другитѣ страни, които импортиратъ и консумиратъ отъ тракийскитѣ и най-много странжаанскитѣ, млѣчна произвѣдства — сирене, кашкавалъ и масло, а сѣщо и месото и вълната.

Като вълѣхмо въ тѣя подробности въ областта на скотовѣдното стопанство, не е безинтересно да се спрѣмъ съ една малка подробностъ и върху условията и обичаитѣ на пастирската (овчарската) служба.

Естествено е, че кехаята, койго е стопанинъ на 500, 1000 или 2.000 овци, не може самъ да овчарува на едно такова голѣмо стадо, не е въ състояние да извършва и слугарско-пастирската работа. Нему сѣж необходими за тази работа сауги, които иматъ своитѣ служебни степени споредъ възнаграждениата и рода на работата, които ще вършатъ — подѣжа, маждраджия (тои е чезодажия), сѣмалджия, яловѣзаръ в. т. н. Всички тѣя служаци се условѣтъ съ кехаята за година — отъ Петковъ-денъ до Петковъ-денъ, като съобразяватъ и точното доварѣние за прѣзъ кое врѣме и за колко дни въ годината ще сѣ дойдатъ на отпущъ у дома. Въ основата на възнаграждението най-първо етои една опредѣлена годишна заплата, за какъвто се договарѣтъ. Кѣмъ това пѣчно възнаграждение се добавѣтъ още: договоренъ брой овци, които кехаята е длѣженъ да прѣведе въ стадото си за пасене и кърмене, а прѣдлежащи на служациа пастыръ, безъ право отъ първия да иска възнаграждение за пашата и кърмата; на Петковъ-денъ, въ деня на „печалбо“ служациа овчаръ да получи известѣнъ брой шилета отъ кехайскитѣ, а прѣзъ годината и въ края на годината — опредѣлено количество овци вълна, масло, сирене, урда и сѣдѣрма за въ дома си. Това е обичайното възнаграждение на служитѣ овчари, които, обаче, си оставѣтъ задѣжени да заплащатъ правото бѣлѣжъ за своитѣ брави овци и шилета, които пасатъ съ кехайското стадо.

Правото бѣлѣжъ въ Турция бѣше 6 гроша на овца, а 3 гроша на шале; но покрѣй това правъ сами кехайтъ знаѣтъ какво още сѣж плащали на прѣтежатели на пасищата, за водопоитѣ, за къштѣтъ — за лѣтна пѣдѣница, за зимни подолони и т. н. Ами руше-

титѣ, които въ името на безпавието и нѣжа имъ сѣж взимани отъ общинаритѣ, субашитѣ, дѣжѣитѣ, бѣлѣжѣитѣ и пр. При всичко тѣй, Одринско заема, може да се каже, по-добро мѣсто по овцевѣдството и отъ Шаръското тукъ, а то въ това отношение за напѣдъ ще има да напѣдѣе много повече, откождѣто сѣ прѣдполагаме, ако надлежното министерство не по-скѣли грижитѣ и старанията си да се прѣвѣстѣваде овчарството на съврѣмѣни начала и да се подобрѣтъ раситѣ на планинскитѣ и полски овци.

Отъ дребния рогатѣ добитѣкъ до брѣ мѣсто заемаше и развѣждането на козитѣ; по тѣя стада и въ Македония, и въ Одринско отъ година на година се намалѣватъ и нѣжѣдѣ не се сѣрѣчатъ като отдѣлни и самостоятелни козарски стопанства, отдѣлени отъ земледѣлскитѣ или скотовѣдскитѣ стопанства (както, е напѣрѣмъ, овчарското стопанство, койго е запляло самостоятелнѣ прѣдприятия и занѣе, независѣщо отъ друго нѣкое стопанско прѣдприятие на кехаята). Нѣжѣдѣ нѣма ангажирани капитали за отдѣлни стада отъ кози. Има, групирѣне се стада, да; но тѣ биватъ сборъ дребни билѣции на разни стопани, които си условѣтъ единъ или повече козари да ги пасѣтъ. Има у нѣкои стопани и по голѣми стада — отъ стотини кози, но това е голѣма рѣдкѣсть и независѣщо отъ факта, че е рѣдкѣсть, тѣя стада безъ друго трѣбва да бѣдѣтъ „едѣжъ“ (придѣжѣтъ) къмъ нѣкое отъ главнитѣ стопанства на прѣтежатели имъ. Голѣмитѣ земледѣлѣци, или голѣмитѣ овчаркѣаи иматъ къмъ земледѣлскитѣ си стопанства или при стадата си отъ овци, много пѣти, и по нѣколко стотини кози. Такива случаи ще се намѣрятъ въ много мѣста; но тѣ сѣж имѣне „на паноготъ“.

Козитѣ намалѣватъ паралелно съ намалението на горитѣ. Освѣтъ то ва, че тѣхното отглеждане е мѣжко, а отъ друга страна, и малко възнаградително, сравнително съ грижитѣ и разкодитѣ. Обаче козитѣ, особено въ Одринско, се твърдѣ много цѣнятъ отъ външнитѣ търговци, а най-вече отъ жезелѣцитѣ въ Гърция, които въ всѣки прозодобѣръ дохождатъ и изнасятъ съ хиляди глави, които биватъ консумирани прѣзъ прозодобѣра въ цѣлата Елада. Тѣ, козитѣ, се цѣнятъ особено много, както и овцѣтъ, за тѣхнитѣ добри кози, които качествено надминаватъ тѣя отъ старозагорско.

Въ Одринско се направила опитъ за развѣждането на малѣнскитѣ безъ врѣдѣти и приходоносни кози. Резултатитѣ бѣха отпадни, както по аклиматизацията, така и по разпада; но доставката имъ е сѣжна и неогодна за широкитѣ маси да си ги доставѣтъ и заведѣтъ, още повече за тѣхъ е необходимо всѣкогда да се прѣготѣтъ форажѣ, койго коштува пари. Желателно е, при все тѣй малѣнската коза да се разпѣди.

Беслава и за козитѣ въ Турция е 6 гроша. (Сѣдѣва).

Външната търговия на Съединенитѣ Щати прѣзъ послѣднитѣ 10 години.

Прѣзъ послѣдното десетилѣтие износътъ на Съед. Щ. та е надминавалъ за всѣка година вноса; ето тѣя 10 разликѣ въ полза на износа (стопанската година трае отъ 1 юли до 30 юни) въ хиляди долари (1 д.=5.18 лв.), като се смѣтатъ и сѣжпопѣнитѣ метали:

Година	Износъ	Вносъ	
1901/02	874,400	1906/07	446,400
1902/03	334,400	1907/08	666,000
1903/04	469,700	1908/09	351,100
1904/05	401,000	1909/10	183,100
1905/06	417,300	1910/11	522,100

За упражнението 1 юни 1911 г. — 31 май 1912 г. включително данни не вижда, че вноса ще достигне 1,522,000,000 долари, а износа — 2,067,000,000 долари, т. е. сѣ една разлика въ полза на износа отъ 545,000,000 долари.

Нареждѣйки вноса и износа на Съед. Щати съ европейскитѣ държави прѣзъ 1910/11 г. ще имаме слѣдѣщата класификация (въ хиляди долари):

	Вносъ	Износъ
Ав. Унгария	16,958	19,514
Англия	26,289	576,613
Белгия	37,081	45,016
България	284	89
Германия	163,242	2,749,595
Гърция	3,133	627
Гренландия	3,133	5
Дания	1,712	13,196
Испания	19,781	23,64
Италия	95,334	60,580
Малта	14	231
Норвегия	8,009	7,3-6
Португалия	7,015	2,669
Романия	273	934
Русия (европ.)	11,004	23,524
Сърбия	671	13
Турция (европ.)	7,540	2,536
Финландия	190	2,216
Франция	115,414	135,271
Холандия	32,926	96,103
Швейцария	25,652	
Швеция	8,532	7,973

Споредъ важността си главнитѣ доставчаци на Съед. Щати сѣж: Сѣвѣрна Америка, Англия, Южна Америка, Гермѣния и Франция. Европа всѣкогда е доставляла на Съед. Щати прѣзъ 1910/11 г. продукти на стойностъ 766 мил. долари, надминавайки всѣки други произвѣдителни центрове. Между клиентитѣ консултатори на Съед. Щати се редѣтъ споредъ важността си Англия, Сѣвѣрна Америка, Германия, Франция и Южна

Америка. Франция и Германия наедно поглѣтъ 1/4 отъ американския износъ, а Англия сама поглѣтъ 1/4.

Като голѣма произвѣдителна държава на злато (Калифорния, Колорадо, Невада и Аласка) и сѣребро, Съед. Щати заематъ първо мѣсто на свѣта.

Въ 1791 год. народното богатство се състои отъ 183 долари на човѣкъ, а сега е отъ 1359 долари; населението при това се увеличило отъ 3,172,006 души въ 1791 г. на 88,566,037 души въ 1909 г.

Въ настоящия моментъ въпрѣки извънредното процѣтяване на икономическия животъ на Съед. Щати, послѣдитѣ сѣ задѣжени на стария континентъ на Европа: въ Англия намираме дебитъ отъ 5.0 600 милиона лири стерл., въ Германия и Франция — 200 милиона и други 200 мил. въ останалѣ Европа; спадѣния 20) мил. л. стерл. за американския капиталъ пласирѣн въ Европа, задѣжението на Съед. Щати къмъ Европа възлиза на 1 милиардъ л. стерл.; като се прибавятъ 6% къмъ задѣжението намираме на американския дебитъ още 60 мил. л. стерл., които трѣбва да се плащатъ годишно на Европа. Слѣдователно, икономическото развитие на Съед. Щати интересува Европа твърдѣ много. Не успоримъ фактъ, че Съед. Щати сѣж още длѣжѣни на Европа за твърдѣ крупни суми, увеличава още повече интереса отъ изучаването отношенията на Съед. Щати съ Европа и изяснява упоритѣтъ-усилия на американцитѣ да транспортиратъ голѣми количества стоки въ Европа за изплащане на задѣжението и осигуряване едно постоянно дебѣе.

ВЪНШНИ СВѢДЕНИЯ.

Търговското движѣние на английскитѣ пристанища.

Цифритѣ надъ милионъ за тонажа на английскитѣ пристанища прѣзъ 1911 г., сравнѣна съ 1907 г., сѣж слѣдѣнитѣ:

	1907 г.	1911 г.
Лондонъ	10,667,329	11,224,803
Ливерпулъ	8,699,758	7,464,125
Гулъ	3,136,638	2,945,736
Глазговъ	2,270,577	2,389,765
Сот. хамптонъ	2,138,724	2,096,891
Манчестеръ	1,500,950	1,614,702
Кардифъ	1,496,362	1,362,652
Бристолъ	951,032	1,371,191
Нюкастълъ	1,77,209	1,275,516
Лейтъ	1,176,902	1,073,816

Явно е, че до като другитѣ пристанища иматъ спадѣние или запазватъ равнието на тонажа си, силно напѣрѣда Лондонъ и, главно, Бристолъ; послѣдния е увеличилъ тонажа си съ 30% за 4 години.

Пѣтницитѣ между Европа и Америка.

Движенето на пасажери между Европа и Съед. Щати е било прѣзъ послѣднитѣ три години слѣдѣното:

За Европа:			
I класъ	10.895	10.678	10.8617
II „	1247.3	1209.20	1143.17
III „	46.269	404.08	3730.70
Всичко	691890	7271.6	5030.04

Отъ Европа:			
I класъ	104850	108131	115294
II „	289799	269958	260992
III „	1043345	774277	1047956
Всичко	1440038	1152366	1424272

Разширение на италианската памуна индустрия.

Италианскитѣ фабриканти на памучни вѣдѣли въспѣствие спиратѣно на износната търговия къмъ Лѣванта, се мѣчатъ отъ нѣколко мѣсеца да си създадатъ пазаръ и да увеличатъ продажбитѣ си въ нѣкои страни като Аржентина, Астрѣлия, Конго белгийски, Перу и пр. По тѣя причини прѣзъ послѣдния декември мѣсецъ тѣхнитѣ голѣми количества платна за ризи сѣж изпратени отъ Италия за Аржентина. Много поржѣки сѣж били прѣвѣтрѣни отъ Манчестеръ върху фабрикатѣ въ Милано за износъ на памучни вѣдѣли въ Перу. Съ една дума, въпрѣки повдигането на цѣнитѣ на памуча и спиратѣно на пазарѣ въ Турция и балканскитѣ държави италианскитѣ индустриалци сѣж сполучили, поддържайки експанзивитѣ си цѣни, да намѣрятъ пазаръ за памучнитѣ си издѣлѣя.

Емиграцията прѣзъ Анверсѣ.

Прѣзъ 1912 год. сѣж замѣнали отъ Анверсѣ 38,200 емигранти, отъ които 80,864 мъже и 23,337 жени. Осправления сѣж: 22,350 за Канада, 53,109 за осправления сѣж. Америка, 548 за Южна Америка, 1715 за Астрѣлия и остатѣка за Азия и Африка. По народностъ емигрантитѣ сѣж: 30614 руси, 28,655 астрѣлийци, 4,469 унгарци, 2,671 белгийци, 766 американци, 651 англичани, 466 холандци, 82 люксембургци и 10,540 други народности. Транспортирѣтъ е въспѣрѣшъ съ 144 параходи, отъ които 14 белгийски.

Търговията съ чѣлна сѣлитра.

Чѣлната сѣлитра е патриевъ нѣтърѣтъ (хмѣч, солъ), които се конѣе отъ единствѣнитѣ лагерѣ на сѣлитра, намирающа се въ юж. Америка между 18—27° южна ширѣна въ пустѣята Атакама (провинция Гачараса), койго до 18.9 год. принадлежѣше на Перу и послужа като основна причина за войната между Перу и Чили и най-послѣ биде отпадна на Чили. Консу-

мацията на сѣлитрата ежегодно расте и се има страхъ че лагеритѣ ще се изчерпатъ. Въ 1906 г. е изнесено 1,600,000 тона, въ 1907 г. 1,660,000 тона, а въ 1912 г. 1,920,000 тона сѣлитра. Ако прѣдположимъ, че консумацията ѣ ще се увеличава и за въ бѣдѣще сѣ по 50,000 тона годишно, то скорѣтъ прѣмѣтанѣята на мнозина на чѣл. сѣлитра ще бѣде изчерпана слѣдъ 20 години. Образуванитѣ за експлоатиратѣно на чѣлската сѣлитра дружества (около 62) имаха въ 1905 год. около 471 мил. маркѣ капиталъ и тѣя индустрия дава на чѣлската държава доходъ около 87 мил. само отъ износното мѣто! Цѣната на чѣлската сѣлитра се дага постепенно! койго въ 1900 год. единъ тонъ струвалъ 167 маркѣ днесъ цѣната му се движи вече между 2 6—220 м.

Една пѣта отъ всеобщѣта консумация на сѣлитрата поглѣдѣ хмѣч. индустрия за добиване на азотна киселина, изобухватѣни вещества, бои, изкуствѣна копѣрѣа и др. а 1/4 отъ вѣтъ за торѣне.

Францитѣ откупватъ захарни фабрики въ Русия.

Извѣстѣ отъ Петербургъ, Парижската Банка съ капиталъ отъ 100 милиона франкѣ е начнала да купува руски захарни фабрики въ Южна Русия. Тѣ е купила вече Александрѣвската и Криковската фабрики. Банкѣ Юнионъ Паризионъ сѣщо е купила фабрикатѣ въ Нижняй Касловскѣ и въ Чуровскѣ.

Финансова група

могѣща би могла би доста голѣми капиталѣ въ нѣкое важно прѣдприятие, общѣщѣе печалби и бѣдѣще.

Отнесѣте се съ подробности: пощенска кутѣя, № 243 централно бюро, Парижъ. (Франция).

Хроника.

Народна вѣсѣрь.

И учащата се мѣдѣжъ при тукашнитѣ гимназии не останѣ чужда въ подпомоганѣ на сирацитѣ на засѣланѣтъ храбрѣитѣ въ освободителната война, като за тѣя цѣлъ даде на 3 т. м. подѣла въ 8 1/2 часѣ въ модернѣ театръ на К. Ранковъ въ Варна народна вѣсѣрь.

Споредъ програмата изпѣнитѣ се 12 номера.

При изпѣнянето на българския хмѣчъ публикация поспѣща съ ставане на крака и изпратѣ съ бурни аплодисменти. Сѣщото стана и съ любѣйшната пѣсенъ на Н. В. Ферди надѣтъ I изпѣнянѣтъ отъ смѣсенъ хоръ съ аккомпаниментъ на струнѣнъ ученически оркестръ; обаче изпѣнянето на увертюрата на Косини танцѣрѣ подѣ вѣщото ръководѣство на VII класѣния ученикъ отъ гимназията, Петъръ Юрдѣковъ бѣ отличенъ. Тѣ като че ли не бѣше изпѣняна отъ обикновенъ ученичѣскѣ струнѣнъ оркестръ състоящъ се повече отъ дѣца отъ горнитѣ класѣне, а отъ дѣйствителнѣ симфонически оркестръ въ койго нлизатъ сили-професори-музиканти за койго отъ цѣлобата бѣ бурно аплодирѣнъ и нѣколко пѣти извикѣнъ за bis.

Сѣщо и другитѣ останали номера отъ програмата бѣха сполучливо изпѣняни.

ТЪРГОВСКИ БЮЛЕТИНЪ

чръл порта на която се доставиха: овеж за 4,487,164 лева, чай за 39,921,31 лева, винокомпина киселота за 97,933,35 лева и то само на по една партида. Другите доставки са още по голъми и по скъпи. Но това обаче само в пръв момент; сега всичко е отново заспало, както и в Русия, макар че параконити съобщения са съвършено правилни и редовни.

Договоритъ.

Комисията, натоварена от м-ра на финансите да се произнесе по въпроса какво да се направи съгласно изплатенето на договоритъ, сключени между държавата, общинитъ и окръжитъ съ частни лица, е имала на 7-то последно си заседание. Във неговата комисия е протоколирала своето решение по този въпрос, а именно: да се назначи една комисия от представители на всички министерства, която да се произнесе по отделно за всеки договор; решението на комисията да се потвърждава от министериалния съвет и да подлежи на санкциониране от народното събрание. Протоколът на комисията твърди, че биде пръв път на финансия министър г. Теодоровъ, който, след като го прочу, че го внесе на разглеждане въ министерския съветъ.

Доставка на киритъ отъ Русия.

Отъ 3 години насам между финансово министерство и представителството на акционерната фабрика за киритъ „В. А. Ланшинъ“ въ Русия се водеха безвъзвратни успѣхъ преговори за доставка киритъ отъ тая фабрика на българския монополъ. Сега въ новитъ търгове за доставка 1000 каси киритъ — за които своевременно съобщихме — като конкурентъ участвува и същата фабрика чръвъ представителствата си. Министър на финансите е одобрилъ офертата на „Ланшинъ“ и доставката на тая киритъ ще стане отъ Русия.

Търговскитъ ни операции съ Австрия и Ромжия.

Вследствие ограниченото сточно желатинно движение отъ една страна и упнетеното състояние на тържищата въ Австрия и Ромжия — отъ втора, операциитъ на съ тия държави доста много отслабнаха, особено пръв моимъ изпитиитъ имъ. Специално съ Ромжия, ежедневнитъ стрихове отъ прѣвзване на дипломатическитъ ни отношения и избухването на войнъ прѣдставяваха и прѣдставяваха голъма прѣчка не само за широка търговия, но и за нѣм обикновени сношения съ нея. Има случаи, дѣто прости платници, желаючи за лѣкарски нужди да посетятъ ромжиската столица или, просто, като проходящи да минаватъ и заминатъ закъмъ Русия или Австро-Угария, но не съмъ смѣли да стъпятъ на ромжиска територия по причина на прецеденти, че най невинни българи, влѣзли поработата си въ ромжиска земя, съ заличаване и третирани като шпиони. Така щото нѣмтъ търговци, както и на друго мѣсто казваме, бѣха заставени да прѣбвватъ до съвсѣмъ други тържища, а най вече до руското въ това врѣме на оскъдица отъ стоки.

Металическитъ запаси на Народ. Банка.

Неотдавна четохме въ германскитъ вѣстници, че една отъ голѣмитъ берлински банки анкетирала икономическото положение на балканскитъ държави и по адресъ на България, колкото и въздържано, суца клюки съвсѣмъ неотговарящи на истината особено по онова, което се отнася до състоянието на металическитъ запаси на Народната Банка. Затѣхъ всѣмъ като сѣди само по нѣмалото на никакво ажио върху златото може да разберемъ, че състоянието на тия запаси е удовлетворително. Това, дѣто въ издаванетоъ чекове въ франки и рубли има едно поскужаване съвсѣмъ нищо, е положение, което се диктува отъ вънка; но то не стѣснява операциитъ даже и на сѣрѣтъ търговци. Но германскитъ вѣстници пишатъ клюкитъ си безъ да именуватъ банката-анкеторъ, а да се провѣри истината.

За подобрене на скотовѣдството.

Въ мѣсто на земледѣлието се усилено работи върху приготвянето на новъ законопроектъ за измѣнение закона за скотовѣдството. Съ новия законопроектъ ще бждатъ проварени редица мѣроприятия, които цѣлтъ да улеснятъ и подобратъ скотовѣдството, което се налага отъ нуждата отъ рогатия добитък, станала тъй много чувствителна напоследѣтъ. Законопроектътъ ще бжде внесенъ още въ една извънредна сесия на народното събрание.

Дружествени годишни общи събрания.

Анонимното Акционерно Д-во, бивши заведѣния Цинковъ & Поповъ въ Русе, свикна г. г. акционеритъ си на общо извънредно събрание въ Брюкселъ (Белгия) Цѣлата на събранието е уголъмяване гаранциитъ на

членовѣтъ на управителния съветъ. Събранието ще стане на 29 мартъ (11 априлъ) т. г. въ 10 часа прѣди обѣдъ.

Анонимното Акционерно д-во „Трудъ“ въ Русе свикна акционеритъ си на общо годишно събрание за уголъмяване баланса прѣвъ 1912 год и избиране двама членове за управителния съветъ. Събранието ще стане на 30 мартъ, а ч тоя денъ не стане, то ще се отложи за 13 априлъ т. г.

Опрошаване на данѣнитъ.

Министър на финансите приготвя законопроектъ, съ който се опрочаватъ данѣнитъ върху занаяте за 11 полугодие отъ м. година и за 1 полугодие отъ т. г. на всички данѣлоплатци, нахождани се на собното поле. Законопроектъ ще бжде внесенъ въ камарата утрѣ или въ понеделникъ.

Ре-визионнитъ квантации и Държавата.

Министър на финансите г. Т. Теодоровъ е внесълъ въ Народното събрание законопроектъ, съ който се въвежда да се приематъ срѣщу данѣнитъ и държавнитъ вземания по изплатителни актове, редовнитъ и провѣренитъ квантации за даване реквизиции прѣвъ 1912 и 1913 години, сумитъ на които съ по малки отъ дължимитъ данѣни, принадлежащитъ се върху тѣхъ вѣрху, главо за за ксѣвния и държавни вземания по изплатителни актове. Изплатенето на сумитъ по такива квантации ще стане отъ кредита за изплащане на реквизициитъ.

Нашитъ търговци иматъ пари.

Единъ досега неимамъ варненски търговецъ анкетиралъ, си поводъ шемото на „Есперанто“ по мораториума, което публикувахме въ брой 4.6, ни утврди, че у всички, безъ изключение, търговци, които са останали на чело на търговията си или макаръ и да съ отишли въ войната, но търговията имъ се продължава, иматъ готови пари, но много отъ тѣхъ съ сѣмъ умислено не си запазватъ дълговетъ по разни съображения, а въкои — защото не желатъ да алоупотребяватъ съ узаконената отсрочка — плащатъ си на редовно. Факта, че всички, безъ изключение, търговци купуватъ сега стоки само съ брой и че въ нѣмалото за новокупенитъ стоки тѣ, именно съ брой, не срѣщатъ никакви затруднения, биде едно отъ най явнитъ доказателства, че търговцитъ, наистина иматъ готови „скрити“ пари. Нѣщо повече, каза ни сѣмъ досега неимамъ търговецъ, писача иска отъ банкитъ и другитъ кредитори упорочаване на лихви и пр. Това е подготвяване дължимитъ да прѣватъ нежелателни и несправедливи съ търговската чест работи. Правно, ние дадохме мѣсто въ вѣстника си на личното мнѣние на г. „Есперанто“, но това мнѣние се сподѣля и отъ много други търговци — намъ това ни говориха и отъ туканската, и отъ русенската, и отъ търновската, и отъ софийската, че и отъ пловдивската пица хора на търговията. Но най-подиръ, това мнѣние на г. „Есперанто“ има една юридическа и историческа база, сподѣляна отъ всички законодателства въ свѣта, изключая английското и американското. Г. в. „Есперанто“ говори за понесане тяжести и послѣдци, които съ резултатъ отъ една война — отъ едно общо народно бѣдствие. Ние тожко съ кажемъ мнѣнието си.

Варненската митница безъ химикъ.

Покрай всичкитъ недостатѣци, отъ които страдатъ работитъ въ Варненската митница, е и тоя, че тѣ се лишаватъ отъ химикъ, безъ какъвто търговцитъ не могатъ да си освобождаватъ стоки, подлежащи на анализъ. Понеже не ни се позволява да критикуваме даже и вѣрнитъ дѣла на властитъ, ние съ сравнитъ тая липса на химикъ въ нашата митница на часовникъ добръ нагласенъ и съ златни вапци покритъ, но липсващъ се отъ една отъ най важнитъ части да си служи човѣкъ съ него — нѣмалото стрѣлки, които да показватъ часовѣтъ. Не вѣрватъ да е вината у г. министра, но чиято да е тѣ, службата химикъ, обаче, въ интересъ на търговията и въ интересъ на държавното съкровище, наложително е да се поизтъни съ лице специалистъ чась по-скоро.

Обща руско-българска тарифа.

Прѣвъ м. май т. г. въ Петербургъ ще се състои конференция на прѣдставителитъ на българскитъ държавни желѣзници и тѣзи на рускитъ желѣзници и параконни дружества, които ще се занимава съ изработването на една обща сточна и платнаща тарифа между българскитъ и рускитъ желѣзници и пристанища. Едентъ отъ прѣдставителитъ на българскитъ държавни желѣзници въ тая конференция ще бжде назначенъ въ тарифното бюро при главната дирекция на желѣзницитъ, г. Др. Каросеровъ.

Растителнитъ маса въ Варна.

Фабриката за растителни маса на г. Минковъ, Церовъ & Си-е въ Варна прѣвъ всичкото врѣме на мобилизациа и войната не е спирала да работи, но особено напоследѣтъ така е засирила производството си, че е въ състояние да доставя голѣми количества отъ всички производими отъ нея масла — безиръ и други. Вечтъ отъ нѣколко г. дани тая единствена, може да се каже, въ царството фабрика извася своитъ произведени въ нашия вътрѣшенъ пазаръ; тѣ е добръ познати на търговцитъ, като конкурентъ на външнитъ маса не само по цѣна, но и по качества.

дизанциа и войната не е спирала да работи, но особено напоследѣтъ така е засирила производството си, че е въ състояние да доставя голѣми количества отъ всички производими отъ нея масла — безиръ и други. Вечтъ отъ нѣколко г. дани тая единствена, може да се каже, въ царството фабрика извася своитъ произведени въ нашия вътрѣшенъ пазаръ; тѣ е добръ познати на търговцитъ, като конкурентъ на външнитъ маса не само по цѣна, но и по качества.

Доставка на товарни вагони.

Въ дирекцията на желѣзницитъ се е произвелъ търъ за доставката 450 товарни вагони отъ разни серии. Търгетъ е останалъ върху четири картелирани австро-угарски вагони фабрика на най-ниската дадена отъ тѣхъ цѣна 1,866,350 лв.

Военнитъ доставки.

Внесенъ е въ народното събрание законопроектъ за измѣнение и допълнение на закона за извънреденъ свѣрхмѣстѣнъ кредитъ отъ 50,000,000 лв. за военни нужди отъ 29 септември 1912 година. Споредъ този законопроектъ за въ бждше разходѣтъ за работи и доставки, които ще набавя министерството на войната, ще се произведатъ и оправдаватъ по установения редъ съгласно по закона за отчетноститъ по бюджета и закона за общественитъ прѣдприятия отъ следующитъ отклонения:

Срокитъ и начинатъ за обявяване търговѣтъ съ тайна или явна конкуренция, както и за прѣговоритъ за сключаване договоръ по доброволно съгласие, се опрѣдѣлятъ отъ комисията въ составъ: по единъ прѣдставителъ на министерството на войната, на министерството на финансите, на правосѣдието, на търговията, промышленности и труда, на земледѣлието и държавнитъ имоти, на търговската камара и на общината.

Липата за членове на комисията се опрѣдѣлятъ отъ надлежитъ министри и управителни тѣла на учрѣжденията.

Поемнитъ условия, описания и пр. за всѣка доставка и работа се съставляватъ отъ сѣмъ комисията. Тя може да въписа постановления въ тѣхъ явнитъ обща редъ, установенъ въ закона за общественитъ прѣдприятия, сами по отношение образци, като прѣдстави право на всѣки конкурентъ да прѣдставява свой образецъ и по отношението на алоупотребяване на който се опрѣдѣля отъ комисията за всѣки търгъ.

Излизе отъ печатъ

Кн. 9-10 отъ сп. „Стоп. Прѣгледъ и Домкинство“ съ следующето съдържание: 1) На паданиятъ 2, 1912/13 г. 3) Принесъ къмъ основнитъ данни войнъ 4) Икономическитъ послѣдствия отъ модернитъ вѣи 5) Тайната на българския успѣхъ 6) На задущина 7) Липоситъ на год. 1912. 8) Руское зерно.

Тая книжка всецѣло е посветена на войната и на паданиятъ герои. Помолени сме да стоимъ съ книжката ще бжде изпратена само на платителитъ абонаитъ. Всѣмъ останали ще я получатъ само следъ като си издѣлжатъ абонамента.

Списанието ще излиза и за прѣдѣтъ и нѣм го прѣвзвжватъ на читателитъ съ издава се въ гр. Търново и за година струва само 2/4 лв.

Зърнени храни.

Международното житно тържище.

Международното житно тържище.

Главни мотиви въ характеристиката положението на международното вътрѣшно тържище, както всѣкога, съ политиката, положението на свѣтовното производство и състоянието на посѣвѣтъ. Всичкитъ тия мотиви за сега съ недостатъчно изяснени, за да бжде даденъ на международно вътрѣшното житно пълна опрѣдѣленост, поради което то запазва свои по-нататѣшенъ колебелитъ и повнѣхнатъ характеръ. Впрочемъ понижателнитъ мотиви получаватъ все по голѣмо прѣблагаване, настроене и цѣнитъ на ръководитѣ тържища и ако и да не обнравуваатъ остро ослабване, но все пакъ съклония къмъ понижението.

Продѣлтъ въ Западна Европа вечтъ почти на всѣкъдъ се отвори и, вижда се отъ прѣватъ признаци, тѣ носи удовлетворителенъ характеръ, даже по благоприятенъ отъ осеитъ и зимата. Полскитъ работи съ начнати на всѣкъдъ при благоприятни условия, поради което постѣжаването на вътрѣшни храни отъ вътрѣшнитъ тържища и отъ селскитъ стопани на всѣкъдъ се много съвсѣраха. Толкото не по-малко на гледъ въ западно-европейскитъ селски стопани се запазва още запаси въ доста голѣми размери и остатѣта отъ вътрѣшни храни отъ миналогодишния голѣмъ урожай. Така, споредъ публикуванитъ отчетъ за неизлитъ запаси въ германскитъ селски стопани по даннитъ на германскитъ селско-стопански съвѣтъ, тѣ се прѣвмѣнтатъ къмъ 1 мартъ и тѣ въ процѣнтъ къмъ миналогодиш-

ния урожай, по сравнение съ прѣдидѣнитъ години:

	1911 г.	1912 г.	1913 г.
Пшеница	228	202	84
Ржжъ	169	229	294
Ечемикъ	232	166	271
Овесъ	359	311	415

Очевидно е, че германското тържище е обезпечено прѣвъ въстоющата година съ свой вътрѣшенъ източникъ за снабдяване много по-добрь, отъ колкото въ миналата година. Трѣбва да се мисли, че сѣжото положение съществуватъ и въ другитъ западно-европейски страни, прѣвъ видъ еднакво добрия и у тѣхъ урожай.

Сжко така и въ Сѣв. Америка положението на невидимитъ запаси е съвсѣмъ благоприятно. Процентнитъ отношения са:

	1911 г.	1912 г.	1913 г.
Пшеница	258	196	213
Масиръ	404	319	413
Овесъ	373	314	425

И така, тукъ сж съвсѣмъ на едро обезпечени за тържището си съ вътрѣшния източникъ за снабдяване.

Но и положението на видимитъ, на явнитъ свѣтовни запаси е съвсѣмъ благоприятно — 1,720 хиляди квартери пшеница противъ 14,685 хиляди м. г. и 8,900 хиляди кв. прѣди дѣтъ години.

Текущитъ снабдявания даватъ съвсѣмъ едра цифра. Аржентина изне се напоследѣтъ трѣино повече отъ С. Щати и почти 7 пъти повече отъ Русия; тѣ достави повече отъ половината отъ цѣлия свѣтовенъ експортъ отъ пшеница — 179 хиляди тона отъ триста петдесетъ и четири хиляди тона общъ експортъ. Освѣтъ Аржентина, на явено съ Сѣв. Америка отивъ въ експорта и Австралия, която даде напоследѣтъ въ една седмица 60 хиляди тона прогнѣвъ 67 хиляди тона износъ на Сѣв. Америка. Отъ прѣдидѣнитъ доставителни на европейското тържище само Индия за сега дава минимални количества въ експорта, понеже съ неудовлетворителни извѣстията за урожайя и.

Въ всѣки случай, ако прѣдидѣтъ не измѣни на положението, за сега трѣбва да се признае, че положението на снабдяване на свѣтовното и свѣтовнатъ търне наличностъ къмъ отворително на прѣдидѣната кампания съ до висока степенъ благоприятна. За сега само малката напѣтнатостъ на общо-политическо положение и на паричното тържище поддържатъ въ вътрѣшното тържище относително устойчивъ характеръ на настроениетъ цѣнитъ.

Видимата наличностъ отъ жито въ Америка.

Въ Сѣвероамериканскитъ Сѣдѣвни Щати има още въ складове тѣ 65,630,000 бушела пшеница и 2100,000 бушела кукурузъ.

Свѣтовниятъ износъ на банани.

Търговията на банани се е развила значително отъ 40 години насам; до тогава повечето производители почти не изнасяха; бананитъ служеше за храна на мѣстното население, което го ядеше суровъ и сваренъ. Следъ създаването на Boston Fruit Company Ямайка почна да изнася банани, а като и United Fruit Company бѣ съсложена новата, тоя износъ стана твърдъ значителенъ.

Прѣвъ 1911 год. Ямайка е изнесла банани 16,497,385 региме на стойностъ 7,088,451 лари стерлинги, Коста-Рика 9,303,386 ч., ондура съ 6,500,000, Колумбия 4,901,894, Панама 4,261,000, Никарагскитъ острови и 2,648,378, Куба 2,500,000, Никарагуа 2,200,000, Гватемала, 1,765,704, Мексико 760,000 Британския Хондурасъ 522,000, Сен-Доминго 4,000,000, Холандска Гвинея 387,116, други страни 2,000,000 или всичкитъ свѣтовенъ износъ е 52,936,963 региме. Освѣтъ това много острови въ Великия океанъ произведатъ банани безъ да ги изнасятъ. Най-големъ износъ правятъ Сѣд Щати.

Културата и износа на картофитъ въ Русия.

Всичката повърхностъ засѣга съ картофи въ 50 губернии на европ. Русия е била прѣвъ послѣднитъ години приблизително 1,403,900 десятины. Културата на картофитъ се практикува по-специално въ Естландия, където тѣ заема п чти 15% отъ обработваната повърхностъ въ губернитъ Петербургска и Московска (6%), въ Ярославската губерния (5%) и въ западнитъ губернии.

Износътъ на картофи се увеличава въ голѣми пропорции. Прѣвъ 1909 г. тоя износъ е билъ отъ 6,792,035 пуда на стойностъ 1,997,710 рубли; прѣвъ 1910 г. — 8,789,000 пуда на стойностъ 2,099,000 р.; прѣвъ 1911 г. 18,387,000 пуда на стойностъ 6,970,000 р. Прѣвъ 8 прѣви мѣсеци на 1912 г. е изнесено 10,373,000 пуда за 3,700,000 р. срѣщу 5,009,000 пуда за 1,327,000 р. прѣвъ съответния периодъ на 1911 г. Толкова значителното увеличѣние на износа на картофитъ е главно прѣвизвикано отъ доброто качество на руския продуктъ, добръ оценѣванъ на чуждитъ пазари. Реколтата на картофитъ прѣвъ 1912 год. се смѣта като благоприятна.

Значително количество картофи биде купено въ Русия прѣвъ прѣдидѣната 1910 год. поради твърдъ лошата реколтата въ Франция. Възможността за

износъ на картофи прѣвизвика тогава между рускитъ производители и изпосителитъ твърдъ голѣмъ интересъ и голѣмо число лица съвсѣмъ търговски сношения съ французкитъ вносители. Рускитъ търговци съ особено заинтересовани въ германскитъ и английскитъ пазари. Нѣкои отъ тѣхъ съ отдавна редовнитъ доставчици на Швеция.

Цѣната на рускитъ картофи въ Москва прѣвъ м. ноември 1912 год бѣше 1 р. 20—30 коп. торбата отъ 3 пуда.

Захарнитъ тържища.

Винаги интересоващето ни тържище на захаръ въ Триестъ на 1 мартъ бѣше съ настроение бѣдѣнно. Цѣната — 100 килограмъ захаръ 28¹/₂ корони.

Не може да се намѣри единъ достатъченъ мотивъ, отъ друга страна, да се обясни факта, защо тържището въ Варшава къмъ 28 февруари и 1 мартъ не се възползува отъ оживяването прѣвъ изтеклата до тия дати седмица, прѣвизтъ на прѣдидѣнитъ празници на Пасхата, да прѣвизвика повишение на цѣнитъ, както се прѣдидѣ лагаше. Но изглежда, че тамошнитъ заводчии не съ желали да използватъ изгодата за конкуренцията и не измѣнѣли цѣнитъ на рафинада.

Въ Хамбургъ тържището до сѣмъ дати се отличаваше съ прѣблагаване на устойчиво настроение, безъ прѣвизвикване чувствителни колебания. На това състояние съдѣйствува изключително само силното търсене отъ страна на Англия, захарнитъ фабрики на които осѣщатъ голѣма потребѣа отъ сурова захаръ.

Въ Ню Йоркъ бѣ въело върхъ устойчивото настроение което се усили въ края на февруари подъ влиянието на извѣстията за паданитъ джлове въ Куба. Макаръ тѣ дждове да оказватъ даже благоприятно влияние върху трѣстаката, спирайки само производството за късо врѣме, обаче тѣ напомнятъ за послѣднитъ, каквито би могло да има прѣвизвѣрменното настѣпане на дждовитото врѣме. При такива извѣстия за купуването отъ Англия 10,000 тона кубенска захаръ и отъ Антверпенъ 6000 тона не оказъ повижвателно влияние върху цѣнитъ, защото тукъ сж увѣрени, че спекулациата, които направи тѣя покупки, разчита на продажбата на партиди отъ американскитъ рафинадни фабрики съ висока цѣна.

Споредъ М. Colodet, къмъ горнитъ дати въ Лондонъ, крупното прѣвизвѣние на търсѣнето надъ прѣдидѣнатата се е продължило, както и въ прѣватъ седмици. Подъ напора на търсѣнето, не намираще удовлетворение, цѣнитъ се повишили прѣвъ седмицата съ 1/4 ш. Картина отъ „за харенъ гладъ“ посрѣдъ прѣвизвѣнитъ захарни складове въ континента, безсмѣнно, е поуцѣтелна въ всички отношения. Въ приврзването на февруари дирѣното малко се намали и цѣнитъ послѣдниха. Америка прѣвъ сѣжката седмица не повиши цѣнитъ си, вследствие на което европейскитъ паритетъ, благодарение на послѣдното избухване на цѣнитъ, пакъ се намѣри по високъ отъ американския паритетъ за кубенската захаръ, което направи възможна новата продажба на кубенска захаръ въ Европа. Понеже всѣка партида отъ колониялна захаръ, идѣща въ английското тържище замѣства европейската сурова захаръ, то държавитѣ на европейска захаръ, повишавайки котира-

нията си, спомагатъ на купуванията на Англия въ Куба. Някога девиза „европейската захаръ за Европа и кубенската за Америка“, не е билъ тъй правиленъ, както въ тѣя година на рекордни урожай и на еднаквото изобилие на захаръ въ Европа и въ Куба. За Англия сж достатъчни огромнитъ количества отъ захаръ, каквито има въ Европа за продажба, а Америка не съ нуждае отъ европейска захаръ. За това купуванията, които сега прави Англия въ Куба, ще трѣбва по-рано или по-късно да се отразятъ върху положението на европейската захаръ.

Въ Парижъ на 1 мартъ настроението бѣ спокойно, а на 2 мартъ — устойчиво. Захарътъ за мартъ се продаде по 31¹/₂ фр., на априлъ — по 31¹/₂ фр.

Въ Олеса на 1 мартъ рафинада на главни се продаде по 5 р. 40 к., рѣзания — 5 р. 70 отъ Александровското товарищество, на главни — 5 р. 40 к., рѣзана — 5 р. 65 к. отъ товариществото Гниванъ. Цѣска, за вътрѣшно потребление — 4 р. 35 к. до 37¹/₂ к. Настроението съ рафинада бѣше слабо, съ пѣска твърдо. Търсѣнето бѣше добръ, прѣдидѣнатото сѣдно. Запаси отъ рафинадъ и отъ пѣсокъ достатъчни.

Тържището на Нафето.

Фирмата Ернелъумъ отъ Хамбургъ е разпространила въ свѣтовнитъ вѣстници следното телеграфическо извѣстие:

„Отъ едно кабелно съобщение отъ Санъ Пауло се знае, че тамошното правителство е откупило 7¹/₂ милиона фунта, за да помогне на тържището за кафе.“

Метали.

Свѣтовната цинкова промишленостъ въ 1912 година.

Paul Speier прѣвмѣта свѣтовното производство на цинка прѣвъ 1912 г. въ сравнение съ прѣдидѣнитъ години (въ метрически тона) на следнитъ цифри:

	1902.	1910.	1911.	1912.
Германия	173.703	227.747	250.393	271.064
Сѣд.-Штата	140.299	250.627	274.472	314.673
Бельгия	123.382	172.678	195.092	200.193
Франция и Испания	41.173	59.141	64.221	72.001
Великобританія	40.141	63.078	66.994	72.233
Холандія	10.065	20.975	22.733	23.995
Австрія и Италия	8.595	13.305	16.876	19.033
Россия (Ц. Полю- сво)	8.280	8.631	9.926	11.177
Австралия	—	508	1.727	2.249
Всего	643.347	816.590	914.971	971.633

Българска Търговска Банка

БАЛАНСЪ

на 31 декември 1912 година

АКТИВЪ

Каса	1726380	10
Портфейлът скотиранъ	10716219	32
Текущи сметки дебитори	15844681	10
Държавни и общински облигации и акции	1793627	45
Недвижими имоти	288025	—
Движими имоти напълно амортизирани	—	—
	30368932	97
Депозирани полици	10936391	63
Чужди полици	1706479	25
Депозити и гаранции	7194365	97

ПАСИВЪ

Основен капитал	5000000	—
Запасен фонд	161000	—
Специална резерва	880000	—
Текущи сметки кредитори	17498632	37
Страни кореспонденти & трети	5893758	20
Пръходни сметки	508763	77
Непоискани дивиденди	19307	—
Печалби & загуби	407471	63
	30368932	97

ПЕЧАЛБИ И ЗАГУБИ

ДЕБИТЪ

Възнаграждение на управителния и провѣрителния съветъ, съдържание на личния съставъ, канцеларски, командировки, държавни данъци и наеми	528745	62
Чиста печалба	407471	63
	936217	25

КРЕДИТЪ

Остатъкът отъ 1911 год.	2471	63
Лихви отъ текущи сметки, скотираны полици, комисиони, разлика курса и др.	826385	15
Доходи отъ държавни ренти и акции	76100	47
Приходът отъ недвижими имоти	31260	—
	936217	25

Главенъ счетоводителъ: А. Евстатиадисъ

Провѣрителенъ съветъ: Х. Баларевъ
Г. Миховъ
Д. Марковъ

ДОКЛАДЪ

на провѣрителния съветъ до XVIII-то обикновено общоо събрание на г. г. акционеритѣ.

Господа,

Въ качеството на членове на Провѣрителния съветъ избрани отъ 17 обикновено общоо събрание за 1912 г., за контролиране дѣловеденото операциитѣ на банката, провѣряване годишнитѣ сметки и равномѣтки, както и предложението за разпрѣдѣление на печалбитѣ, съгласно постановленията на търговския законъ и чл. 24 отъ устава на банката, имаме честъ да ви съобщимъ, че всичкитѣ операции сѣ извършени съгласно уставътъ и рѣшенията на управителния съветъ и сѣ редовно записани въ книгитѣ на счетоводството.

Протоколътъ за ревизиитѣ ни сѣ изложени въ нарочно за тая цѣль държанъ регистъръ. На 23 февруарий 1913 година провѣрихме окончателно балансетъ и сметката „печалби и загуби“ за 1912 год. и констатирахме, че всичкитѣ суми, които фигуриратъ въ тѣхъ, сѣ вѣрни и съгласни съ книгитѣ на счетоводството и активътъ на банката е въ пълна изправностъ.

Прѣдъ видъ на горѣизложеното, молимъ ви да одобрите балансетъ, сметката „печалби и загуби“ и разпрѣдѣлението на печалбитѣ, тъй както ви се прѣдставяватъ отъ управлението на банката и да дадете надлежното освобождение на управителния съветъ за управлението му прѣзъ изтеклата година.

Провѣрителенъ съветъ, помощници: Х. Баларевъ
Г. Миховъ
Д. Марковъ

„БЕЗИРЪ“

(Оливъ, варено леноно масло).

ФАБРИКА ЗА РАСТИТЕЛНИ МАСЛА
МЯНКОВЪ, ПЕРЕВЪ & С-и
гр. ВАРНА.

Първа по рода и по-модерната си инсталация въ цѣлия Балкански Полуостровъ.

Произвежда Безиръ марка „Royal“ извѣстенъ и константиранъ като единъ отъ най-добритѣ безири.

Прѣвзеходствува всички безири, които се внасятъ отъ странство. Удобренъ за държавни постройки, анализиранъ отъ професоръ при софийския университетъ и удобренъ съ актъ отъ 4 юлий 1910 год. Съхне въ растозинъ на 6 часа, като дава една нѣжна тѣскавина на прѣдмета и намазания прѣдметъ не се напуква. Доставка за нуждитѣ на държавата.

Доставя се при цѣни износни. Въ депозититѣ ни се намѣрва отъ 20—30 хиляди килограма готова стокъ.

Фабриката ни произвежда сѣщо: сурово леноно масло.

Колзово (рапицово) масло за освѣтление което при горение не дава никакъвъ димъ.

Поръчкитѣ ставатъ направо до фабриката.

БЪЛГАРСКА КРЕДИТНА БАНКА „ГИРДАПЪ“

Banque Bulgare de Credit „GIRDAP“,
ОСНОВАНА 1892 ГОД.

КАПИТАЛЪ, напълно внесенъ лева зл. 2,000,000
ЗАПАСЕНЪ ФОНДЪ и резерви „ „ 600,000
Централно сѣдалище въ РУСЕ
Клонове: Варна, Добричъ, Силистра.
ИЗВЪРШВА ВСИЧКИ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ
ПРИЕМА ВЛОГОВЕ съ срокъ и безъ срокъ срѣщу сисловни книжки, срѣщи свидѣтелства и въ текущи сметки и плаща:
5% год. лихва за безсрочни влогове
6% год. лихва за влогове съ срокъ една година и повече
СПЕСТОВНИТѣ КНИЖКИ СЕ ДАВАТЪ БЕЗПЛАТНО и вносикитѣ както въ изтеглянето на сумитѣ става безъ никакви формалности и безъ никакви разности.
СКОТИРА ПОЛИЦИ, ОТПУЩА ЗАЕМИ и ОТКРИВА ТЕКУЩИ СМѢТКИ срѣщу гаранция на цѣнни книжки, стоки и лични поръчителства.
СЪБИРА ПОЛИЦИ за чужда сметка.
ИЗДАВА ЧЕКОВЕ и ПРАВИ ПРѢВОДИ за по-големитѣ градове въ България и странство.
Купува и продава за чужда с/а всички видове цѣнни книжки
Условия най-либерални.
Телеграфически адресъ: „ГИРДАПЪ“

Франко-Българска Ипотечна Банка
Crédit Foncier Franco-Bulgar.АКЦИОНЕРНО Д-во. КАПИТАЛЪ 20 МИЛИОНА ЛВ. ЗЛ.
СОФИЯ.

Франко-Българската Ипотечна Банка отпуща заеми срѣщу ипотека на градски и полски имоти въ цѣлото Царство. Тѣзи заеми могатъ да бѣдатъ краткосрочни до 5 години безъ погашение или дългосрочни отъ 5 до 40 години съ погашение.

Всички заявления за заеми се разглеждатъ и рѣшаватъ въ най-краткъ срокъ. УСЛОВИЯ НАЙ-ИЗНОСНИ.

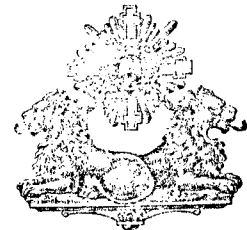
Свѣдения се даватъ безплатно при първо поискване отъ Дирекцията въ София, площадъ Бански № 2 и отъ прѣдставителитѣ ѝ въ провинцията.

ПРѢДСТАВИТЕЛИ ЗА ВАРНА: БАЛКАНСКА БАНКА.
БЪЛЧИКЪ:
ДОБРИЧЪ: ЖЕЛѢЗЪ АБАДЖИЕВЪ
ШУМЕНЪ:
ПОПОВО } ГЕОР. БАЛТАДЖИЕВЪ,
ПРѢСЛАВЪ }

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВ. БАНКА

Banque Bulgare de Commerce
АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО

Капиталъ напълно внесенъ лв. зл. 5,000,000
Резерви образувани „ „ 1,001,000
Централа въ РУСЕ, Клонове: СОФИЯ, ВАРНА, БУРГАСЪ, ГАВРОВО и СИДИСГРА
Кореспонденти въ всичкитѣ градове въ България и странство
— ИЗВЪРШВА ВСИЧКИ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ. —
Приема суми безъ срокъ въ текуща сметка съ 5% год. лихва
Суми съ срокъ се приематъ по споразумение.
Купува и продава цѣнни книжки и чекове.
Издава акредитивни писма за странство и пр.
Банката прави улеснения по операциитѣ съ цѣнни книжки, приема мѣсечни изплащания на купени отъ нея книжки, дава безплатни свѣдения по разнитѣ книжки, прави аванси срѣщу цѣнни книжки и пр.
Банката се занимава съ покупка и продажба на търпени храни, вагонджийскъ.
Телегр. адресъ: „Търгованъ“ Bulcombank.

ФАБРИЧНА МАРКА

ГАЗЪ

отъ

най-добро качество

Употрѣблявайте

само тази марка.

„НАФТА“

Българско Акционерно Д-во

Капиталъ 1,000,000 лв.

Централа въ София.

Клонове въ всички градове на Царството.

Постояни складове въ всички клонове отъ ГАЗЪ въ каси и варели, БЕНЗИНЪ за освѣтление, автомобили, мотори, индустриални и технически цѣли, МИНЕРАЛНИ и ЦИЛИНДРОВИ МАСЛА, ГАЗОЙЛЪ (НАФТЪ) за Дизелмотори, ПЖКУРА за гориво въ парни котли, КАТРАНЪ, ПАРАФИНЪ, АСФАЛТЪ и всички други нефтени продукти.

Цѣни и условия най-износни.

Застрахователно Дружество

„РОСИЯ“

Разрѣшено съ указъ отъ Н. В. Императора съ дата отъ 20 Мартъ 1901 г.

Сѣдалище на д-то е въ Петербургъ въ собственото му здание.

Основенъ капиталъ напълно внесенъ . лв. зл. 10,666,666-66
Фондове за гаранция „ „ 232,000,000-—
Щети и капитали платени на осигуренитѣ „ „ 774,867,360-—
Събрани премии и лихви прѣзъ 1911 г. „ „ 124,085,604-—

Дружеството приема съ много износни условия:

Застраховка противъ „Пожаръ“
Застраховка противъ риска за „Транспорти“
Застраховка вътрѣ „Животъ“
Застраховка противъ „Злополука отъ всѣкакъвъ родъ“
Застраховки доживотни противъ „Злополука на пътници по желѣзници и параходи“
Застраховка противъ „Счупване на стѣкла“.

За всички свѣдения и запитвания върху застраховки отнасяйки се до Главното прѣдставителство за Царство България въ София на жгѣла на улицитѣ „Търговска“ и Пасажъ „Св. Никола“ № 14 и до Агенцитѣ въ по-главнитѣ градове въ Царството.

Заводи Сименсъ Шукертъ

КЛОНЪ ЗА БЪЛГАРИЯ.

СОФИЯ

ул. „Московска“ № 1.

ВАРНА

ул. „Панагюрска“ № 1.

Постояни складове за продажба на всѣкакви материали:
ШНУРОВЕ, ЖИЦИ, КАБЕЛИ, ФАСУНГИ, ЕКОНОМИЧЕСКИ КРУШНИ

„ТАНТАЛЪ“ и „ВОТАНЪ“

чиличени търби (пешелъ) и принадлежности, гумени търби и освѣтителни тѣла.

— Динамо-машини, електро-мотори, —

венгилатори и електрически апарати за ГОТВЕНИЕ И ОТОПЛЕНИЕ.

Измѣрвателни инструменти отъ всѣкакъвъ родъ.

Извършва всѣкакви видове електрически инсталации за освѣтление, прѣнасяне на енергия и комплектни електрически наредби за индустриални цѣли.

Свѣти по всѣкакви инсталации изъ областта на електро-техниката се даватъ въ всѣко врѣме

— БЕЗПЛАТНО —

Дружество LA „TESSILE“ отъ Милано (Италия).

Първа къща за платове, последна новосъгъ, търси на всѣкъ прѣродавачи, шивачи, агенти-комиссионери и училища за кройчество, за да имъ повѣри своитѣ несравними образци на платове за сезона на пролѣтъта и лѣтото 1913 год.

Огнесете се съ нужнитѣ свидѣтелства до Дружеството „LA TESSILE“ Милано.

Русскій Торговый Музей — София.

Павѣствая за знание на всички държавни, общински и частни учрѣждения, търговци, индустриалци, фабрикаанти, прѣдприемачи, кооперации, дружества и пр., че съ значението на Русското Императорско Министерство на Търговията и Промислеността и Главното управление на Землеустройството и Земледѣлието, отъ 1 я юли т. г. откри своитѣ дѣйстви.

Музей прѣдставлява много крупни русски фабрики и заводи, като доставява по поръчки, при най-износни условия, всѣкакви стоки отъ руско производство, за качеството на които винаги гарантира. За наврѣмното доставяне на поръчкитѣ, Музей открива въ Москва и Одеса свои клонове, а за приемане на поръчки отъ провинциалнитѣ търговци въ България, изпраща по всякакъвъ градове въ царството свои ажгующи агенти, а така сѣщо и изнася всѣкакви български стоки за Русия.

Канцеларията на Музея се помещава въ ул. „Ботевъ“ № 14, а склада ул. „Искъръ“ № 14.

На запитвания се даватъ веднага най-подробни и точни свѣдѣния.

Печатница „Търговски Фартъ“ — Варна.